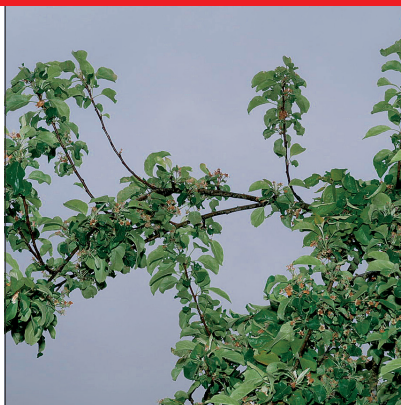

Mullune pikaks kasvanud puitunud kasv ning tänavune kasv juuni algul.

Eelmise aasta puitunud kasvud, mille lõikamiseks läheb nüüd vaja aiakääre.

Rohtne aastaskasv tuleb kinnituskohast kergesti lahti, sellepärast on neid mugav käsitsi murda.

Oks tuleb maha saagida tüve ligidalt oksakrae pealt, siis kasvatab puu haava kenasti kinni. Oksakrae on paksendus oksa alguses, oksa ja tüve ühenduskohas.

Varakevadise lõikamise eeliseks peetakse seda, et lehtedeta puudel on oksad hästi näha ja haigusetekitajaid õhus külmaga pole, suvel sooja ja niiskuse koosmõjul aga õhk kubi-seb neist. Kuidas lõikehaava kaitsta?

Soojemal ajal saastub haav seene-estega juba lõikamise ajal, aga desinfitseerimisega ei tasu liiale minna, sest kõiki kohti ei suuda me operatiivselt nagunii üle käia. Tasub meeles pidada, et saastuvad kõik lõikekohad, ka imeväikesed, aga kui puu on korralikult hooldatud, kehal maal väetatud ja talle meeldib tema kasvukoht, siis ükski haigus talle ligi ei saa. Õigest kohast (oksakrae pealt) ja suvel lõigates on puul piisavalt energiat, et ise moodustada puitu tungivate haiguste kaitseks barjääre.

Mulle tundub, et lõikekoht paraneb kõige kiiremini õhu käes. Kui ta on kuivanud ja hakkab värvi muutama, siis on paras aeg kaitsekihti peale tõmmata. Ka kõik vanad lõikehaavad, mis on halliks muutunud, katke haa-

vapalsamiga. Katta on vaja just niiskuse eest, sest niiskus lagundab puitu. Kuivanud puit on nagu käsn, mis õhuniiskuse endasse kogub. Kui kaitsekiht on haavalt maha kulunud, tuleb see uuesti katta.

Kui soovite pärast lõikust haava desinfitseerida, siis tehke seda näiteks karbamiidi 5% lahusega. Müügil on mitmesuguseid mugavas pakendis haavakaitsevahendeid. Vaha ma ei soovita, kuna tänapäeval on paremaid vahendeid. Vaha sulab suvel ja talvel praguneb maha. Väga hästi sobib õlivärv või mis tahes välitöödeks mõeldud värv.

Kui märkate puu koorel alles tekkinud vähihaavandeid, lõigake need välja, desinfitseerige korralikult ning katke palsamiga, et vähk puul ja aias edasi ei leviks. NB! Kõik haavandid koorel ei ole vähihaavandid!

On öeldud, et õunapuu võra peab olema nii hõre, et sellest saaks mütsi vabalt läbi visata. Miks?

Siis pääseb päikesevalgus ligi igale lehele ja viljale, õunad saavad punased pösed, tekib rohkem õiepungi ja areneb vähem haigusi ning kahjureid. Olen veendunud, et igast õunapuust – ka neist, mis on olnud aastaid hooldamata või mis on valesti lõigatud –, saab asja.

Väga suur mure on aga kõndistatud õunapuude pärast. Kõndistamise all pean silmas, et puult on võetud nii "pea" kui "käed" ja allesjätetu sarnaneb surnud kõndiga, millele kohe-kohe ronitaim kasvama lastakse. Paljud sellisel lõigatud puudel on juba järgmisel aastal hukkunud. Kõndistatud puude pilte saab näha internetilehel www.õunapuu.eu.

Tulen hea meelega appi ja õpetan lõikama, kui keegi soovib oma viljapuid edaspidi ise hooldada-kujundada.

Viljakobara harvendamisel jätke alles kõige ilusam õunahakatis.

Horizontaalsel oksal tekib rohkem õiepungi. Noori oksa saab rõhtsaks painutada ka nii.

TIIT KOHA, PIRET PIHTIÖE

Lõikamisel jälgige kääride asendit – lõiketera peab olema puu poole.

KAJA KURG